OECD Genel Sekreteri Angel Gurria:

"Virüs Herkese Bulaştı"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) TOBB, TÜSİAD ve İMKB işbirliğinde OECD Genel Sekreteri Angel Gurria'yı ağırladı. İMKB Binası Konferans Salonu'nda gerçekleşen "Küresel Ekonomi ve Türkiye" başlıklı konferansta konuşan Gurria, "ABD'deki virüs herkese bulaştı, herkes hastalandı. Kimse bir şey almıyorsa, ihracat azalıyorsa, yabancı sermaye gelmiyorsa ne yapabilirsiniz, en kötüsü krediler kesiliyor. Bu sadece Türkiye'nin değil, dünyanın sorunu" dedi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) işbirliği ile düzenlenen "Küresel Ekonomi ve Türkiye" konulu toplantı İstanbul'da gerçekleştirildi. Toplantının açılışında konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, dünyanın 1929 ekonomik buhranından sonra en büyük küresel mali kriz ile karşı karşıya bulunulduğunu ve küresel ekonominin kesin olarak durgunluk, hatta bir ihtimal daralma eğilimine girdiğini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin 2001 mali krizini çok iyi değerlendirdiğini, daha önce gerçekleştirilemeyen yapısal ekonomik reformların, bu kriz sonrasında gerçekleştirebildiğini anlatarak, "Reform sürecimizi devam ettirmemizin gerekli olduğunu her fırsatta vurguluyoruz. Bu açıdan, Avrupa Birliği katılım sürecinin hızlandırılmasının önemli bir çıpa işlevini yerine getireceğine inanıyoruz" ifadesini kullandı.

OECD'nin Türkiye'nin kredi notunu geçtiğimiz aylarda yükselttiğini ve Türkiye'nin OECD Borç Yönetimi Çalışma Grubu Yönlendirme Komitesi'ne seçildiğini, aynı zamanda Amerikan İstihbarat Konseyi tarafından yayınlanan "Küresel Eğilimler 2025" raporunda da, Türkiye'nin 2025'e kadar küresel ekonomik ve siyasi sistemde ağırlığının artacağının öngörüldüğünü anımsatan Hisarcıklıoğlu, yaşanan küresel krizin önemine değinirken, "İnsanoğlu tarihte ilk defa üç te-

mel negatif süreci aynı anda yaşıyor. Giderek büyüyen bir çevre tahribatı, küresel ısınma ve buna paralel gıda temini probleminin yanı sıra, son zamanlarda fiyatı gerilese de önemi azalmayan enerji arzı sorunu ile likidite ve güven kaybından kaynaklanan küresel bir mali krize birlikte tanık oluyoruz" dedi.

G-20 KURUMSALLAŞMALI

Son tahminlere göre 2009'da dünya genelinde yüzde 0,9 büyüme beklendiğini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Dünya Bankası'nın neredeyse her ay tahminleri revize ettiğini ve bu oranın bile bir süre sonra iyimser kalabileceğini söyledi.

Son bir yılda yaşanan gelişmelerin, mevcut küresel mali piyasaların mimarisindeki ölümcül yanlışları gösterdiğini belirten Hisarcıklıoğlu, başta finansal sektördekiler olmak üzere büyük ölçekli şirketlerin aşırı kâr hırsı ve şeffaflıktan uzak yönetim biçimlerinin denetim ve gözetim mekanizmalarını etkisiz kıldığını, küresel ölçekte aşırı riskler alındığını, yükselen varlık fiyatları çılgınlığının ve çürük bir piyasa ortamının doğmasına göz yumulduğunu söyledi. Sistemi uyarmakla görevli uluslararası derecelendirme kurumlarının yetersiz kaldığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Hatta daha da kötüsü bizzat kamuoyunu yanıltmışlardır. Artık mevcut küresel kurumların küreselleşen ekonomi için yetersiz kaldığı açıkça görülmüştür. Şimdi yapılması gereken, küresel ölçekte yaşanan bu krize yine küresel düzeyde çözüm bulmaktır. Bunun için, temsil gücü yüksek bir küresel sistemin kurulması gerekiyor. Yeni mekanizmalara ihtiyacımız var. Bu açıdan G-20 girişimi çok önemlidir. Mevcut durumda siyasetçiler eliyle yürütülen istişareler önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Bu çerçevede uluslararası bir perspektifle politika diyalogunun sağlanıyor olması şüphesiz ki büyük önem taşımaktadır. Ancak, son küresel krizden çıkan önemli derslerden biri, G-20'nin küresel ekonominin yeniden yapılanması yolundaki kurumsal ihtiyaçlara cevap verebilecek duruma getirilmesidir.

Bu bağlamda, finans dışı özel sektörün, diğer bir deyişle reel sektörün, istişare mekanizmalarında ağırlıklı olarak, hatta merkezde, yer alması anlamlı olacaktır. Zira siyaset düzleminde yürütülen diyalog iş dünyası düzlemindeki diyalogla desteklenmediğinde başarılı sonuçlar elde etmek mümkün olmayabilir. Kısaca özetlemek gerekirse, küresel karar alma mekanizmalarına reel sektörün görüşlerini aktaracak, bir reel sektör yapılanmasına ihtiyaç vardır. Hâlihazırda böyle bir mekanizmanın eksik olduğu ortadadır. Diğer taraftan, OECD tarafından kurulan BIAC bu anlamda örnek alınabilecek bir yapılanmadır. BIAC'ın güçlendirilmesi ve etki alanının genişletilmesi önümüzdeki dönem için anlamlı bir açılım olacaktır" diye konuştu.

REFORMLAR DEVAM ETMELİ

Küresel krize karşı etkin mücadele için daha küresel ve daha demokratik bir yönetişim yapısının şart olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu sistemin kurulmasının da yine tüm paydaşların katkısına açık olması gerektiğini belirtti. Hisarcıklıoğlu, bu açıdan 2009 yılının ilkbaharında gerçekleştirilmesi öngörülen G-20 Liderler Zirvesi ve sonrasında gerçekleşecek çalışmalardan beklentilerinin büyük olduğunu ifade etti.

Türkiye'nin, 2001 mali krizini yeniden yapılanmak anlamında iyi değerlendirdiğini belirten Hisarcıklıoğlu, daha önce gerçekleştirilemeyen yapısal ekonomik reformların bu kriz sonrasında gerçekleştirilebildiğini söyledi. Reform sürecini devam ettirmenin gereğine işaret eden Hisarcıklıoğlu, bu açıdan AB katılım sürecinin hızlandırılmasının önemli bir çıpa işlevini yerine getireceğine inandıklarını vurguladı. Önümüzdeki dönemin, küresel ekonomi, uluslararası mali piyasalar ve küresel yönetişim için bir test ve dönüşüm noktası olacağını belirten Hisarcıklıoğlu, küresel mali kriz sonrasında mali ve ekonomik sistemi reforme etmek ve günümüzün gerçeklerine uygun hale getirmek için küresel aktörler ve kurumlar olarak birlikte hareket etmenin bir zorunluluk olduğunu söyledi.

GURRIA: TÜRKİYE KRİZE DAHA HAZIRLIKLI YAKALANDI

"Küresel Ekonomi ve Türkiye" konulu toplantıda konuşan OECD Genel Sekreteri Gurria, OECD olarak kriz konusunda Türkiye ile etkin bir şekilde çalıştıklarını ifade etti. "Küresel ekonomik yavaşlama çoktan bir resesyona dönüştü" diyen Gurria, ABD'de milyonlara varan iş kayıplarına işaret ederek, OECD verilerine göre 2010'da işsiz sayısının on milyon daha artacağını söyledi.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İMKB Başkanı Hüseyin Erkan ve OECD Genel Sekreteri Angel Gurria (kürsüde konuşma yapan).

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, OECD Genel Sekreteri Angel Gurria'a günün anısına bir plâket verdi.

Ülkelerin kriz için hazırladığı teşvik paketlerine de işaret eden Gurria, "Krize karşı her ülke farklı bir çözüme sahip. Türkiye, şu anda sıkıntı yaşıyor olabilir, ama diğer ülkelere göre krize karşı daha hazırlıklıydı. Türkiye, eğer küresel krize bu reformları yapmadan yakalanmış olsaydı o zaman Türkiye'de ciddi başka sıkıntılar güdeme gelebilirdi. Herkes 'biz krize daha iyi hazırlandık' diyor, ama kriz tüm Avrupa'yı sarmış durumda. Tüm dünyadaki ülkeler, birbirine bağlı. Her ülke, dünya ile ilişkilerinde daha bağlı oldukça krizden etkilenme oranı da o kadar artıyor. Ancak tabii ki kendimizi izole de edemeyiz" dedi.

Türkiye'de mali paketlerden bahsederken, mevcut durumda mali eylemlerden sağlanacak beklentiler konusunda çok iyimser olunmaması gerektiğini vurgulayan Gurria, "Sihirli, mucizevî bir şey çıkmayacak. Orta ölçekli ve açık ekonomilerde kamu harcamalarının bir çarpan etkisi var. Bazı odaklı, akıllıca geçici önlemler de yurt içi talebi geliştirebilir, istihdama katkıda bulunabilir, ama bunların odaklı olması lazım" diye konuştu.

Türkiye'nin 2008 GSYH büyümesinin yüzde 3,3-3,5 aralığında olabileceğini belirten

OECD Genel Sekreteri Angel Gurria, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve İMKB Başkanı Hüseyin Erkan.

İMKB Başkanı Hüseyin Erkan.

TUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ.

OECD Genel Sekreteri Angel Gurria, büyüme rakamının 2009'da ise yüzde 1,6 veya daha aşağısında beklendiğini söyledi. Angel Gurria, Türkiye'nin büyüme hızının resmi olarak yüzde 1,6 düzeyinde olacağını dile getirerek, 2009'un oldukça zor ve kötü bir yıl olacağını belirtti.

Krizlerde daha iyi reformlar gerçekleştirmenin de mümkün olduğunu ifade eden Gurria, "Türkiye, bu krizi reform fırsatı olarak düşünmeli. Türkiye için IMF ile anlaşma bir güven ve istikrar sağlayacaktır. IMF gibi bir kaynağı kullanın. IMF'nin görevi zaten bu. Kriz, daha büyük ve güçlü ekonomik sistem kurmak için Türkiye açısından bir fırsattır. Türkiye'nin yararı için hep birlikte çalışacağız" şeklinde konuştu.

İMKB: ÖNÜMÜZDEKİ BİR YIL TÜM ÜLKELER İÇİN SIKINTILI GEÇECEK

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Başkanı Hüseyin Erkan, 2007 Ağustos ayında başlayan küresel finansal krizin tüm dünyayı etkisi altına aldığını belirterek, "Bu süreçte krizden etkilenen en önemli faktörlerden birinin de yatırım bankalarının ipotekli konut kredileri üzerine çıkardığı yüksek kaldıraç etkisine sahip olan yapılandırılmış ve daha çok tezgâh üstü piyasalarda işlem gören türevlerdir. Bu finansal krizle finansal kuruluşların üstlendiği zarar bir trilyon doları aşmıştır ve daha da artması beklenmektedir" şeklinde konuştu.

Bu süreçte pek çok bankanın iflas ettiğini vurgulayan Erkan, "Güven bunalımının yol açtığı küresel kriz ABD ve Avrupa ülkelerinin açıkladığı ve uygulamaya koyduğu kurtarma paketlerine rağmen halen hız kesmemiştir. Sadece ABD'de bugüne kadar alınan önlemlerle kamunun üstlendiği risk tutarının toplamı sekiz trilyon dolara ulaşmıştır. Kredi kanallarında yaşanan sıkıntıların aşılamaması reel sektöre yansımıştır. Tüm dünyada yaşanan işten çıkarmalar bunun en açık kanıtıdır" dedi.

Büyüme oranlarının gelişmiş ülkelerde düştüğünü ifade eden Erkan, "Bu gelişmeler doğrultusunda önü-

müzdeki bir yıl tüm ülkeler için sıkıntılı geçecektir" açıklamasında bulundu. Krizin Türkiye'ye etkilerini değerlendiren Erkan, şöyle konuştu: "Türk bankacılık sistemimde yapılandırılmış finansal araçların çok sınırlı boyutta olması, krizin Türkiye'ye doğrudan etkilerini sınırlı tutmuş olsa da dünyada yaşanan talep daralması reel sektör üzerinde baskı yaratmaktadır. Son günlerde bankalarımızın sendikasyon yoluyla kredi bulması reel sektör için rahatlatıcı bir unsur olmuştur. 2006-2007 yıllarında yıllık 20 milyar dolara ulaşan yabancı yatırımların 2008 yılında 14-15 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir. Portföy rakamlarına baktığımızda ülkemize gelen portföy yatırımlarının düşük ve sınırlı olacağı düşünülmektedir."

IMKB Başkanı Hüseyin Erkan, kriz döneminde Ulusal 100 endeksinin, gelişmiş ülkeler ortalamasından daha düşük, gelişmekte olan ülkeler ortalamasından ise daha yüksek performans gösterdiğine dikkat çekerek, şu değerlendirmeyi yaptı: Krizin başladığı Ağustos 2007'den bu güne endekslerin performansı karşılaştırıldığında Ulusal-100, en çok düşen borsalar arasında on birinci sırada yer alıyor. İşlem hacmi ve yabancı yatırımcıların payına baktığımızda, İMKB'nin işlem hacminde yaşanan düşüş, sınırlı kaldı. Gelişmekte olan ülkelerde işlem hacmi, yüzde 21 düşerken, İMKB'de sadece yüzde dokuz düştü. Yabancı yatırımcıların hisse senetleri piyasasındaki payında düşüş de önceki krizlere göre daha sınırlı oldu. 2001'de yaşanan Türkiye'ye mahsus olan krizde yüzde 61'den yüzde 36'ya düşen yabancı payı, güncel krizde yüzde 71'den yüzde 67 seviyelerine geriledi.

TÜSİAD: 50 MİLYAR DOLARI ÖDERKEN IMF NEFES ALDIRIR

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, "Küresel Ekonomi ve Türkiye" konulu toplantıda şu noktalara dikkat çekti: Krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki etkileri giderek belirginleşiyor. Kriz, 2006'nın ikinci yarısından itibaren yavaşlama işaretleri veren ekonomimizi artık gerileme dönemine soktu. Bu gerilemenin gelecek aylarda da devam etmesi sürpriz olmayacak. Hiç şüphesiz ekonomideki gerilemenin yavaşlaması, ancak yerinde bazı çok somut önlemlerin alınmasıyla mümkün olabilir. Bütün OECD ülkeleri özel bazı tedbirleri devreye soktu. Türkiye de bayram öncesi alınan tedbirlerle piyasaları bir nebze rahatlattı. Bununla birlikte IMF ile yapılacak bir anlaşma belirsizliği ortadan kaldıracak. Ayrıca anlaşma Türkiye'nin kredibilitesini artıracak. Likiditenin kuruduğu bu dönemde, bir yıl içinde yaklaşık elli milyar doları bulan dış borç ödemesi olan Türkiye'nin nefes almasına imkân sağlayacak.

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU:

"Yeni Yılda Ekonomiye Odaklanılmalı"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2009'un, refah yılı olması gerektiğini ifade ederek, "Yeni yılda ekonomi konusuna odaklanılmalı ve ekonomik reformların ışığında Türkiye 2009'u başarı ve kazanımlarını konuşarak geçirmeli" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2009 yılına girerken "Büyük Türkiye hayali için çalışmalıyız" mesajını verdi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, yaptığı açıklamada, 2008 yılının küresel krizin etkilerinin topluma büyük sıkıntılar verdiği bir yıl olduğunu ifade ederek, ekonomik zenginliklerin gelişmesi ve insanların daha "müreffeh" bir hayat yaşayabilmeleri için herkese büyük sorumluluklar düştüğünün altını çizdi. 2008 yılında hız kaybeden büyüme sürecinin 2009'de yükselerek devam ettirilmesinin sağlaması gerektiğine dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, yeni yıl mesajında şunları söyledi: "Türkiye'nin güvencesi Türk müteşebbisleri; reel sektör, sanayici, üreticilerimiz, el ele vererek 'Büyük Türkiye' hayalimiz için çaba sarf etmeliyiz. Artık, vatandaşa yarar sağlamayacak kısır tartışmaların değil, Türkiye'nin geleceğini asıl ilgilendiren, ekonominin 2009 yılının en değerli gündemi olmasını istiyoruz."

Yeni yılın milletimiz için yeni umut ve başarılara zemin olmasını temenni eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin daha aydınlık, huzurlu, istikrarlı, sorunların çözümlendiği günlere ulaşabileceğini biliyoruz. Bunun için hep beraber ülkemiz ve insanlarımızın refahı için çalışmaktan başka yol yoktur. Güçlü bir ekonomiye ulaşmak için gerekli bütün şartlar mevcuttur.

"Artık, siyasetçisinden yatırımcısına kadar herkes bu hedef için kilitlenmelidir" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle tamamladı:

"Türk özel sektörü adına Türkiye'nin aydınlık geleceğine ulaşmayı kendisine şiar edinmiş büyük Milletimize sağlık, huzur ve mutluluk getirmesi temennisiyle, 2009'nin, ülkemizde ve dünyada barışın ve ekonomik refahın hâkim olması yolundaki umudumuzun çoğalarak arttığı başarılı bir yıl olmasını diliyorum."